
Interpretace práva je především úzce spojena s jeho aplikací

23. 6. 2011; autor: Marie Kohoutová; rubrika: i-Forum informuje

Čtyři desítky příspěvků zazněly na dvoudenní mezinárodní konferenci Právnické fakulty UK, která nesla název Metodologie interpretace práva jako záruka právní jistoty v demokratickém právním státě. Konference se uskutečnila v rámci grantového projektu GA ČR; jejím výstupem bude stejnojmenná kolektivní monografie. Pořadatelem konference, jež se konala 23.–24. června 2011, je Katedra teorie práva a právních učení.

„Naše setkání má spíše než konference seminární charakter,“ řekl při zahájení **děkan PF UK prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc.** „Smyslem je přispět k objasnění problému, zdali je možné a jakým způsobem vytvořit nosnou metodologii interpretace práva v podmínkách, kdy tvorba práva nemůže dostatečně zabezpečit funkci sjednocení postupu soudů a dalších orgánů. Od začátku jsme měli představu, že budeme konfrontovat naše názory, které se tříbí v průběhu diskusí uvnitř řešitelského kolektivu, s názory představitelů právní teorie a popřípadě i právní praxe. Proto přehled základních myšlenek tohoto vstupního referátu je výsledkem tvůrčích diskusí řešitelského kolektivu, některé jsou alternativní, jiné jsou formulovány kompromisně, tj. nejsou vnímány jako nesporné.“

„V první části tezí bych rád poukázal, že je třeba vyjasnit pojem metodologie a pojem metodologie interpretace práva, který má dvojitý chápání – jednak jako sama nauka o metodách a dále jako soubor metod, které se používají k interpretaci práva. Interpretace práva je především úzce spojena s aplikací práva. Je sice možné provádět interpretaci práva z čistě vědeckých nebo pedagogických důvodů, ale je třeba říci, že z hlediska smyslu práva a jeho působení ve společnosti je klíčové, že interpretace práva se v určité podobě projevuje už při tvorbě práva a potom, což nás zajímá nejvíce, při aplikaci práva. Metodologie interpretace práva by se měla vytvářet tak, aby byl zachován rozdíl mezi tvorbou práva a jeho interpretací,“ vysvětlil prof. Gerloch.

Setkání právních odborníků na půdě Univerzity Karlovy přineslo řadu zajímavých témat jako například soudcovské dotváření práva, mocenský rozměr výkladu práva, metodologie interpretace práva: legitimní cíl, nebo fixní idea?, ale také téma jazyková metoda interpretace práva – důvod k nejistotě?, princip proporcionality a interpretace omezení základních práv či předvídatelnost práva a právní jistota versus politická vůle anebo interpretace nespravedlivého práva a další.

Konference se zúčastnili významní zahraniční hosté v čele s prof. Dr. dr. h. c. mult. Robertem Alexim z Christian-Albrechts-Universität zu Kiel a dále odborníci ze Slovenska, Polska, Slovinska a Ruska. Reprezentativní bylo i zastoupení akademických a odborných institucí: kromě PF UK to byly Ústav státu a práva SAV, Petrohradská univerzita, Jagellonská univerzita, Vysoká škola finanční a správní, Judicium Privatum, o.s., Úřad vlády ČR, Nejvyšší správní soud, Ústavní soud ČR, PF MU v Brně, PF UK Bratislava, Lublaňská univerzita, Ústav státu a práva ČAV a Parlamentní institut KPS PSP ČR.